Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 26-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 26, 1977 No. 69. VOL. LXXXIV.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ВВАЖАЄ ОБОРОНУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ЗА „НЕПОРУШНЕ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ" АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ, ОПРОКИДУЄ ДОКОРИ БРЕЖНЄВА ВІДНОСНО „ВТРУЧАННЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ" СССР, НЕ ДУМАЄ, ЩО СПРАВА ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ПОШКОДИТЬ ПЕРЕГОВОРАМ З СССР

ЛЮДСЬКІ ПРАВА БУЛИ ЗНОВУ ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ПРЕСОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА

Президент Картер між кореспондентами під час пресової конференції в Білому Домі.

Вашінгтон. — Під час його четвертої з черги пресової конференції, яка була передавана на телебаченні і по радіо, президент Джіммі Картер в четвер, 24-го березня, твердив, що не думає, що його виступи в обороні людських прав пошкодять переговорам із Совєтським Союзом відносно підписання нового договору в справі обмеження, або навіть зменшення стратегічної атомової зброї, бо хоча генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв протестував проти нібито „втручання у внутрішні справи СССР" і погрожував, що виступи членів американського уряду можуть пошкодити дальшому розвиткові відносин між СССР і ЗСА, то президент Картер запримітив, що Брежнєв у своїх промовах теж відділює питання людських прав від питання потреби підписати новий договір щодо роззброєння. Факт, що Брежнєв запросив державного секретаря Сайруса Венса на переговори до Москви і допоміг при виготовленні „обширного пляну нарад" є задовільним доказом, що совєтський ватажок не плянує зривати контактів із ЗСА і надіється, що переговори, які розпочнуться в понеділок, 28-го березня, будуть продуктивні — заявив Президент.

На пресконференції, яка в більшості була присвячена питанням закордонної політики, президент Картер відкинув твердження Л. Брежнєва, що виступи в обороні людських прав і дисидентів становлять „втручання у внутрішні справи", зазначуючи, що „ідеологічна боротьба між комуністичними державами з одного боку і демократичними країнами з другого існує вже десятиріччями" і що Брежнєв та його попередники в Кремлі завжди висловлювали свої погляди, „коли не погоджувалися з деякими аспектами суспільного чи політичного життя у вільному світі". Американський уряд „має право одверто займати голос, коли ми стурбовані станом людських прав, не зважаючи де ці порушення трапляються" — сказав Президент, додаючи, що ЗСА не мають на меті „вирізнювати Совєтського Союзу" як єдиного порушника цих прав, ані не плянують збройно чи в інший спосіб повалювати совєтського режиму. Він кількакратно заявляв, що „ні посередньо, ані безпосередньо" не почув від Брежнєва, що совєтський ватажок не є зацікавлений питанням якнайшвидшого полагодження справи нового договору щодо обмеження або і зменшення атомової зброї, хоча признав, що Брежнєв нарікає на ЗСА за оборону людських прав, „безпідставно твердячи, що ця оборона є втручанням у внутрішні справи Совєтського Союзу".

Президент Картер сказав на пресконференції, що він порушує різні контроверсійні питання закордонної політики в його публічних виступах, бо хоче, щоб „американський нарід був поінформований" про політику свого уряду і хоче, щоб світ знав, що він, Картер, в таких справах, як людські права, має підтримку „Конґресу і цілого населення країни". Він заявив, що оборона людських прав є для американського народу „непорушним зобов'язанням".

Того самого дня, в четвер, 24-го березня, віцепрезидент Волтер Мондейл, промовляючи в Ню Йорку на бенкеті в честь демократичного сенатора Деніела Мойнігена, повністю підтримав становище президента Картера щодо оборони людських прав, зазначуючи, що Москва дуже часто виступає з „провокативними нападами" на ЗСА, але коли Америка справедливо критикує Совєтський Союз за порушення людських прав, то Москві це не подобається.

На пресовій конференції президент Картер сказав, що делеґація ЗСА до Москви, під проводом державного секретаря Сайруса Венса, старатиметься дійти до порозуміння із совєтськими верховодами, щоб не тільки обмежити

(Закінчення на стор. 3-ій,

Картер і Форд зустрілися в Білому Домі

Вашінгтон. — В четвер, 24-го березня, колишній президент Джералд Форд і теперішній президент Джіммі Картер відбули півторагодинну розмову в Овальному Бюрі Білого дому, після якої Дж. Форд заявив, що „покищо" не збирається критикувати політику теперішнього уряду, бо вважає, що новий Президент мусить мати змогу і час розв'язати важливі проблеми країни, заки опозиція почне „вказувати пальцем" на його помилки чи недотягнення.

Це була перша візита Джералда Форда і його дружини Бетті до Вашінґтону від часу, коли 20-го січня ц. р., президентом став Джіммі Картер. Колишній президент Форд і п-і Форд прибули до столиці з Ню Йорку, де день раніше полагоджували деякі справи у зв'язку з їхніми запланованими виступами на телевізії. У Вашінґтоні Дж. Форд, крім зустрічі з президентом Картером, відвідав своє нове бюро в будинку приватної організації „Амерікен Ентерпрайс Інститут", яка займається різними дослідами, зокрема в справі шкільництва, і з рамени якої Джералд Форд має виголосити ряд промов у коледжах і університетах в різних частинах ЗСА.

ЗСА і Куба почали переговори

Ню Йорк. — У четвер, 24-го березня, тут розпочалися безпосередні переговори між представниками ЗСА та комуністичної Куби щодо питання прав риболовів обох країн на території Атлантійського океану і Карабійського моря. Переговори, які мають тривати більше ніж тиждень, становлять перший безпосередній контакт між ЗСА і Кубою від 1961-го року, коли Вашінґтон зірвав дипломатичні та економічні зв'язки з комуністичним режимом Фіделя Кастра. Речник Державного департаменту сказав представникам преси, що ті переговори щодо прав риболовів треба вважати „першим кроком" до відновлення нормальних відносин між ЗСА і Кубою. На переговорах американську делеґацію очолює Теренс Тодман, асистент державного секретаря, а кубинська сторона прибула сюди під проводом заступника міністра закордонних справ Пелеґріна Торра.

МОРАРДЖІ Р. ДЕСАІ — НОВИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІЇ

Ню Делі, Індія. — В четвер, 24-го березня, відбулося тут заприсяження, нового, четвертого з черги прем'єра Індії, Морарджі Р. Десаі, який зайняв становище Індіри Ґанді після того, як вона, програвши парляментарні вибори, зреziґнувала зі свого становища прем'єра, яке вона займала на протязі 11-х років. 81-річний Десаі, який виглядає бодай 20 років молодший, і ще два місяці тому був політичним в'язнем, після церемонії заприсяження обіцяв зліквідувати атмосферу страху у суспільстві, яку створила Індіра Ґанді, та перевести інші реформи, які привернули б народові повні демократичні свободи. „Ви не потребуєте боятись уряду, — заявив Десаі, — як ви боялися його на протязі останніх місяців. Ми є вашими слугами, а не вашими панами", — сказав новий прем'єр. Десаі був найменований на це становище його Джаната партією і потверджений парляментом, у якому ця партія займає ключеву позицію, контролюючи більше як половиною місць. Виконуючий обов'язки президента держави Б. Д. Джатті, після заприсяження доручив Десаі зформувати новий кабінет. Загально сподіваються, що проголошення нового коаліційного уряду відбудеться в наступному тижні, як закінчаться переговори між поодинокими політичними партіями, які виявили бажання співпрацювати з Десаі. Десаі при тому заявив, що його уряд не нав'язуватиме якихось спеціяльних зв'язків з поодинокими державами, як це робила Індіра Ґанді, яка фаворизувала Совєтський Союз; що уряд змагатиме до відсовєтизування дотеперішньої індійської політики; що уневажнить деякі закони, уведені пані Ґанді, зокрема цензуру преси та інших інформаційно - комунікаційних засобів; що намагатиметься наладнати зв'язки з досі урядовою Конгресовою партією, яка тепер перейшла в опозицію, і що надіється на позитивну співпрацю з парляментом.

Перебіг виборів і перебрання влади в Індії без жадних інцидентів викликав подив у цілому світі. Державний секретар ЗСА Сайрус Венс заявив в четвер, 24-го березня, що він захоплений демократичним процесом в Індії

В Ню Йорку відбудеться панель

Ню Йорк. — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Метропольтального Відділу УККА тут в неділю, 27-го березня, о год. 4-ій по полудні у великій залі Українського Народного Дому при 2-ій евеню відбудеться, в рамках оборонної акції України, політичний панель, присвячений 70-річчю народин головного командира УПА ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки. Панелістами будуть: д-р Мирослав Прокоп — „Тарас Чупринка і його вплив на сучасну боротьбу ; проф. д-р Володимир Стойко — „Україна і її сусіди тоді і тепер"; мгр Іванна Рожанковська — „Жінка в сьогоднішній боротьбі України"; інж. Степан Процюк — „Наука і суспільний розвиток в сучасній Україні" та д-р Анатолій Бедрій — „Політичний аспект руху в Україні". Модератором панелю буде д-р Аскольд Лозинський, референт зовнішньополітичних справ в Управі КОУАО. Після панелю — запити і дискусія.

МИКОЛА ГОРБАЧ ЗАНЕДУЖАВ, ВИСТАВКУ ВІДЛОЖЕНО

Ню Йорк. — З Об'єднання Мистців Українців в Америці в останній хвилині інформують, що заплянoване на цю неділю, 27-го березня, відкриття виставки образів Миколи Горбача не відбудеться з уваги на несподіване захворіння мистця. Виставка буде відкрита негайно після видужання М. Горбача, про що ОМУА своєчасно повідомить громадськість.

СЕНАТОРИ ДЖЕКСОН І ШВАЙКЕР ЗНОВУ ІНТЕРВЕНІЮЮТЬ В ОБОРОНІ РУДЕНКА І ТИХОГО

Вашінгтон. — Сенатори Генрі Джексон і Річард Швайкер заініціювали нову акцію в обороні заарештованих Миколи Руденка і Олекси Тихого, голови і члена Київської української групи слідкування за порушення Гельсінкських угод, оформивши листа в справі їх звільнення до совєтського лідера Леоніда Брежнєва.

В листі згадується передусім справу Руденка і Тихого з відкликами на заяви президента Картера і Державного департаменту, що людські права становлять інтеґральну частину закордонної політики ЗСА, принципи, які знаходять повну піддержку Сенату ЗСА. Лист рівнож пригадує Л. Брежнєву про арешти Юрія Орлова, Александра Гінзбурга і Анатолія Шаранського.

Приготований сенаторами Джексоном і Швайкером лист був висланий до всіх інших сенаторів із залученим письмом-проханням приєднатися до цієї акції. Лист до Брежнєва має бути висланий в понеділок, 28-го березня, згідно з повідомленням Комітету Оборони Валентина Мороза у Філядельфії, який закликає українських громадян звертатися телефонічно або телеграфічно до своїх сенаторів з прозьбою приєднатись до цієї акції в обороні Руденка і Тихого.

Подгорний пропонує перетворити Індійський океан на „зону миру"

Дар Ес Салаам, Танзанія. — Голова Президії Верховної Ради СССР Ніколай Подгорний заявив в четвер, 24-го березня ц. р., на влаштованому в його честь обіді в Занзібарі, що Совєтський Союз згідний переговорювати з урядом З'єднаних Стейтів Америки та іншими заінтересованими країнами про справу перетворення обширу Індійського океану на „зону миру". Проте, передумовою для таких переговорів мусить бути „ліквідація імперіялістичних військових баз". Подгорний натякав, мабуть, на американські військові інсталяції на острові Дієго Ґарсія. Ініціятиву про переговори в справі Індійського океану висунув був 9-го березня президент Джіммі Картер на своїй пресовій конференції і повторив її в промові в Об'єднаних Націях. Досі не було жадної совєтської реакції на цю пропозицію й ініціятива Подгорного дещо заскочила кореспондентів. При тому совєтський ватажок відкинув, як „безпідставні закиди", що Совєтський Союз має будь-які бази чи військові інсталяції на обширі Індійського океану. Тим часом західні військові розвідки давно інформували про совєтські бази в Сомалі і намагання збудувати такі бази в Мозамбіку. Подгорний, як відмічують кореспонденти, намагався зумисне доводити, що Совєтський Союз не має спеціяльного зацікавлення в Африці, а все, що досі було сказане про СССР, є „пропаґандивним маневром міжнародних реакційних сил, які намагаються викликати недовір'я молодих держав до совєтської закордонної політики та ізолювати визвольні рухи в африканських державах" — заявив Подгорний.

Іншими темами у розмові Подгорного з президентом Танзанії Юліюсом К. Нейрере були справи Близького Сходу, скорочення атомової зброї і світовий мир. В п'ятницю, 25-го березня, Подгорний віллетів до Лусаки і Замбії.

В Ураїнському Музеї в Ню Йорку відбувається одномісячна Великодня програма

Колекція писанок в Українському Музеї в Ню Йорку.

Ню Йорк, Н. Й. — Український Музей, який знаходиться в Домі УККА-СУА при 203 2-га евеню, зорганізував одномісячну Великодню програму, яка включає виставки писанок і великоднього печива, показ фільмів, ілюстровані прозірками доповіді, показ писання писанок, окрему англійську програму тощо.

Програма мала початися в п'ятницю, 25-го березня ц. р., і триватиме до 30-го квітня включно. Для відвідин Музею встановлені відповідні дні і години, а саме: в середи, суботи і неділі, від год. 1-ої до 5-ої по полудні, в а п'ятниці від 3-7 вечором. Вступи: дорослі — 1 доляр, діти і емерити — 50 центів. Доповіді для старших ілюстровані прозірками виголосять: про українське традиційне печиво Люба Волинець (англійською мовою) і Оксана Соробей (українською); про писанки Ярослава Сурмач-Міллс (англійською) і Лідія Бурачинська (українською). Крім того, буде показаний фільм „Писанка" Славка Новицького і показ мистецького писання писанок. Англійська програма, яка відбуватиметься 25, 26 і 27-го березня ц. р., включає показ писання писанок, доповіді і фільми. Кіль-

(Закінчення на стор. 3-ій)

В МОНТРЕАЛІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ РУДЕНКА І ТИХОГО

Фрагмент демонстрації в обороні Руденка і Тихого в Монтреалі.

Монтреаль, Канада. — Місцевий Відділ Комітету Оборони Валентина Мороза інформує, що 10-го березня ц. р., відбулася тут перед будинком консуляту СССР демонстрація в обороні Миколи Руденка та Олекси Тихого. До участи у демонстрації Комітет Оборони Валентина Мороза запросив квебецькі відділи Міжнародної Амнестії й Міжнародного комітету проти репресій. Крім летючок, що їх виготовив Комітет Оборони Валентина Мороза, представники Міжнародного комітету проти репресій розповсюджували також і свої памфлети з інформаціями про Миколу Руденка та Олексу Тихого, з домаганням їхнього негайного звільнення. Участь у демонстрації взяло понад 200 осіб. У програмі демонстрації були три інформативні доповіді (українською, французькою та англійською мовами) про домагання Української Громадської Групи Сприяння Виконанню Гельсінкських Угод у Києві.

Стуса перевезли на заслання

В січні ц. р. закінчив свій п'ятирічний присуд поет Василь Стус, який він відбув в Пермських таборах. Його перевезли до Магаданської області на три роки заслання. Його теперішня адреса: Василь Стус С., Магаданская область, Тенькинский район, поселок Матросово. Як відомо, Стус знаходиться у дуже поганому стані здоров'я.

Протестанти і баптисти просять Картера допомогти їм виїхати з СССР

Москва. — Ройтер інформує, що понад 1.000 віруючих пентакосталістів християн і баптистів звернулись з апелем до президента Картера, як до свого „брата у Христі", допомогти їм виїхати з Совєтського Союзу. В заяві, приготованій для західніх кореспондентів, єпископ Ніколай Горотой заявляє, що 484 пентакосталісти з місцевости Находка на Далекому Сході внесли прохання на виїзд за кордон з огляду на репресії та переслідування в СССР. Інша група, понад 500 осіб, внесла таке прохання про виїзд минулого місяця. „В імені пентакосталістів і баптистів, які хочуть покинути Совєтський Союз, я заявляю, що ми є вільні люди, а не невільники", — говориться в апелі, підписаному єпископом Ніколаєм. В документі далі говориться: „Ми апелюємо до президента Картера, як до нашого брата у Христі, допомогти вірним наших релігійних об'єднань покинути Совєтський Союз на базі міжнародної домовлености, підписаної Совєтським Союзом, і на базі Універсальної Декларації людських прав".

Роман Конотопський переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС в Боффало

Роман Конотопський

Боффало, Н. Й. — В неділю, 20 березня 1977 р., відбулися тут в залі Українського Американського Горожанського Осередку річні збори Окружного Комітету Відділів УНС в Боффало.

Майже по двох місяцях нечувано гострої зими в цьому дні відбулися збори багатьох інших місцевих українських організацій, хоча навіть ще того самого дня вранці пролетіла над містом снігова буря. Одначе на річні збори Округи УНС з'явилося 27 представників Відділів УНС. Їх привітав голова Округи Роман Конотопський, вітаючи зокрема пані Марію Душник, заступницю головного предсідника УНС, обласного організатора Василя Оріховського та Василя Шарвана, місцевого голову Відділу УККА, який привітав зібраних.

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

,,Місія" Подгорного

Не можна сказати, що поїздка голови Президії Верховної Ради СССР, ,,президента'' Ніколая Подгорного до країн чорної Африки є випадковою, чи, за оцінкою совєтської преси, ,,дружньою візитою у заприязнені країни''. Совєтські верховоди плянували її вже раніше у пов'язанні з закордонною допомогою для слаборозвинених економічно країн Африки, головно тих, які підтримують ,,соціялізм'' і совєтську політику, або є на шляху нав'язання співпраці з Москвою та іншими комуністичними державами Східньої Европи. Така совєтська політика не нова, але одвертість реферування її на сторінках совєтської преси вказує, що Совєтський Союз і далі боронитиме своєї тези про невідвічальність СССР за убозтво Африки, спричинене на їхню думку, колишніми капіталістичними державами, які ,,визискували цей континент в минулому''. Минулорічна заява Якова Маліка на форумі Об'єднаних Націй про те, що Совєтський Союз та інші країни ,,соціялістичної співдружности'' не несуть відповідальности за економічний занепад в Африці і що африканські країни не можуть висувати претенсій на виділення їм великої економічної допомоги комуністичними країнами, викликала була бурю протестів лідерів Танзанії, Замбії, Мозамбіку та інших африканських країн і тому припускати, що частиною місії Ніколая Подгорного є заспокоїти Африку, обіцяти їй допомогу, що він і зробив, виголошуючи промову на бенкеті в його честь в Танзанії, а при тому змінити настанову африканських лідерів до Совєтського Союзу, якого вони досі не вважали своїм приятелем і щирим альянтом, а тільки потенційним постачальником зброї для розпалювання війн в Африці з метою поширювати і закріплювати совєтську домінацію на тому обширі. Приклад Анголі насторожив деякі країни Африки і якщо б не потреба у зброї та військовому виряді, яка потрібна африканцям для боротьби проти урядів білої меншости в Родезії і Південній Африці, ледве чи дійшло б було до відвідин Подгорного і до багатолюдних вітань диктатора Куби Фіделя Кастра, який своїми демагогічними промовами викликав ентузіязм серед розагітованої товпи екстремістичних груп.

Приявність понад 120 совєтських ,,делегатів'', які супроводжають ,,президента'' Подгорного у його подорожі по країнах Африки, вказує також на важливість завдання, яке має виконати ця делегація і на важність переговорів Подгорного з провідниками чорних націоналістів Родезії, яким не подобалася політика детанту, бо вона, мовляв, перешкоджає визвольним війнам. Тому не дивно, що Подгорний де тільки міг намагався боронити детанту, казав, що така політика зупиняє ,,похід імперіялізму'' і творить сприятливі умовини для розвитку африканських країн і дозволяє їм ефективніше боротися проти ,, грабіжницької політики імперіялістичних монополій''.

Іншими словами, Москва повною силою продовжує обман молодих країн Африки. Завданням Подгорного є цей обман закріпити незобов'язуючими обіцянками про економічну допомогу і про ,,братерську допоміжну руку'', яка напевно схопить за горло волелюбних африканців, якщо вони своєчасно не пізнають того совєтського обману.

На шкоду пошкодженим

Кілька днів тому Найвищий Суд ЗСА п'ятьма голосами проти чотирьох відкинув старання 22-ох стейтів уневажнити рішення Суду з 1966-го року в т.зв. ,,справі Міранди'', згідно з яким поліційні чинники, поки почнуть допитувати якогонебудь заарештованого, мусять поінформувати його, що він має право відмовитися складати будь-яку заяву,як рівнож повідомити його, що все, що він скаже, може бути вжите проти нього під час судової розправи та що він має право мати свого адвоката.

На перший погляд рішення в ,,справі Міранди'' виглядає дуже позитивним, бо запевнює, що заарештована чи оскаржена особа одержить всі можливості, щоб судова розправа над нею була справедлива і що будуть діяти всі гарантії, поміщені в Конституції ЗСА для забезпечення прав індивідуальної особи.

Однак, як вказують речники поліції, велика кількість адвокатів і суддів, а теж навіть деякі члени Найвищого Суду, рішення в ,,справі Міранди'' на практиці дуже часто виходить на користь злочинця, а на шкоду його жертви. Від 1966-го року, коли Найвищий Суд видав це рішення, було вже багато випадків, що грабіжник, чи вбивник, якого зловлено ,,на гарячому'', або який сам признався поліції до злочину, був випущений судом на волю без жадної кари, бо його адвокат, покликаючись на ,,справу Міранди'', вказав, що його клієнт признався ще заки порадився з адвокатом, або подав інформації поліцаям ще поки вони попередили його, що все, що він скаже, може бути використане проти нього на судовій розправі. Таким чином, чисто процедуральний недогляд поліції, або поспіх самого заарештованого спричинювались до того, що очевидні злочинці були звільнені судом від будь-якої кари і тепер вільно ходять по вулицях американських міст і нерідко продовжують свою злочинну активність.

Як вказували деякі члени Найвищого Суду кілька днів тому, рішення в ,,справі Міранди'' фактично надає більші права здогадним злочинцям, ніж жертвам злочину, і тому це рішення повинно бути уневажнене. В демократичній Америці всі люди повинні бути рівні в обличчі закону, а рішення в ,,справі Міранди'' фактично надає перевагу злочинцеві. Тому власне 22 стейти старалися, щоб Найвищий Суд уневажнив це несправедливе рішення з 1966-го року, але цим разом не мали успіху, хоча голосування в Суді було дуже близьке, бо справа перепала тільки одним голосом. Треба надіятися, що в недалекому майбутньому Найвищий Суд виправить цю несправедливість, зокрема тепер, коли рівень злочинности в ЗСА постійно зростає.

У 60-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

В 35-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

У березні 1917 року — півтора століття після знищення Москвою української козацької держави і пів століття після смерти українського генія і національного пророка Тараса Шевченка, який взивав український народ: — ,,Вставайте! Кайдани порвіте!'', і саме в місяці його народження і смерти почалася Українська Національна Революція.

Під ударами революційних сил визволених з закріпачення народів завалилася московська колоніяльна імперія. Поневолені народи скинули чуже ненависне ярмо і почали будувати своє власне самостійне життя — свої національні, суверенні, незалежні держави.

Встав і розірвав московські кайдани й український народ та з запалом, енергією і посвятою взявся до будови свого власного самостійного суспільного, політичного, економічного, культурного і релігійного життя.

Мільйони дужих українських рук підняли тисячі синьо-жовтих прапорів, могутня хвиля національного пробудження нашого народу покотилася по всій Україні, український народ підвівся і випрямився на весь ріст. Відразу і стихійно пробудився лицарський дух наших славних прадідів великих, народ відразу пригадав собі, ,,хто ми, чиї сини, яких батьків, ким, за що закуті''. Заговорив дух народу — невмирущий, непоборний.

Український народ всією силою душі і серця відчув, що настав рішальний час брати свою власну долю в свої власні руки: будувати свою власну самостійну, незалежну державу. Про це виразно говорять і цього домагаються многолюдні маніфестації, з'їзди, збори: військові, селянські, робітничі, кооперативні. На Всеукраїнському Національному Конгресі, що відбувся в Києві 19-21 квітня 1917 року, самостійники вимагали негайного проголошення самостійности української держави, зірвання всяких політично-правних зв'язків з Московщиною, організування українського уряду, власного державного апарату, української національної армії та розбудови власного самостійного життя. Перший Всеукраїнський Військовий З'їзд (18-21. 5. 1917) поставив до диспозиції півтора мільйона українських вояків, готових відстояти українську самостійну державу. Народ давав своїх синів, свою силу і зброю та проголошував: кінець неволі, кінець чужому пануванню, ,,в своїй хаті — своя правда і сила і воля!'' Хай живе самостійна Україна!

Щоправда, тодішні соціялістичні провідники не проголосили відразу української самостійної держави, прогайнували перші місяці революції. І аж 22-го січня 1918 року в Києві, 4-им Універсалом Української Центральної Ради стверджено волю українського народу жити самостійним, ні від кого незалежним, державним життям та знову стати господарем і володарем своєї власної землі:

,,Народе України! Твоєю волею, силою, словом утворилася на українській землі вільна українська республіка...Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу...''

1-го листопада 1918 року проголошено державну самостійність у Львові і 22-го січня 1919 року в Києві — соборність України.

Такі були цілі Української Національної Революції, такі були прямування українського народу.

Але зовсім інші цілі мала березнева російська революція, яка, хоча й була звернена проти царського панування, то в питанні поневолених Росією народів стояла на тому ж становищі, що й царська Росія і пізніше большевицька т.зв. жовтнева контрреволюція, тобто — на становищі дальшого поневолювання народів в ,,єдіной нєдєлімой'' Росії, чи в т.зв. СССР. З цією метою московські большевики пішли війною на Україну і після кількарічної борні знищили українську державу, перетворивши її в свою колонію, т.зв. УССР.

І з цього часу триває посилена боротьба поміж Україною і Москвою, червоною і білою, на рідній землі, поза межами України і в усьому світі. Бо Москва є одна й однакова, червона вона чи біла, пролетарська чи ,,демократична'', — має одну й ту саму ціль: поневолювати Україну і другі народи й країни та загарбати й поневолити весь світ.

Поміж Першою і Другою світовими війнами боротьбу з Москвою вели повстанські,а далі підпільні революційні організації й формації:БУД, УВО, ОУН,СВУ,СУМ, Карпатська Січ, і з ними український народ. 15-го березня 1939 року проголошено самостійність Карпатської України.

35 років тому, під час Другої світової війни, український народ знов встав і знов рвав ворожі кайдани, відновлюючи українську державну самостійність 30-го червня 1941 року у Львові:

,,Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави,за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України...''

Прапори одвертої збройної боротьби проти двох наїзників і окупантів — брунатної Німеччини і червоної

(Закінчення на стор. 3-ій)

Богдан Цимбалістий

УКРАЇНЦІ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТА КАНАДСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВАХ

[Про ,,Соціологічний збірник''. Зредагував Всеволод В. Ісаїв. В-во М.П. Коць, Джерзі Сити Н.Дж. 1976. Ціна: 12.00 дол.]

(3)

Стаття Богдана Боцюркова про ,,Етнічну ідентифікацію і наставлення університетських студентів українського походження: висліди анкетного дослідження в Албертському університеті'' є передруком з третього тому збірника ,,Слов'яни в Канаді'' (1971). Не зважаючи на певні недотягнення запитника, що автор сам стверджує, ця студія дає цікаві інформації про поставу студентів до українства. Вона була переведена в 1967 - 1968 -их роках і 734 студенти українського походження виповнили запитник. 55.6 відсотків роджених в Канаді вважали себе канадцями, 41.1 відсоток - українцями-канадцями і 3.2 відсотки вважали себе українцями. Вражаючий є відсоток (44) мішаних подруж студентів. Хоч у великій більшості студенти виявили мало зацікавлення положенням в Україні, величезна більшість прагнула збереження української мови і культури обряду, етнічної ідентичности в Канаді. 94.6 відсотки з них вважало, що українська мова повинна бути предметом навчання в публічних школах. Студентки виявили більше прив'язання до етнічних традицій. Діти з родин професіоналістів, високих службовців і фармерів схильні ідентифікувати себе ближче з українською етнічною групою, її мовою і культурою, ніж інші групи студентів. Зате діти вчителів виявилися найбільш відчужені від українських традицій і життя групи. Годі тут наводити всі цікаві висліди опиту, проведеного проф. Боцюрковим. Вважаємо однак, що ці висліди повинні зацікавити усіх, що заанґажовані у вихованні української молоді, і спонукати застановитися над певним парадоксальним явищем, а саме з одного боку велика більшість студентів не бажає повної асиміляції, вони хотіли б поширити і поліпшити знання української мови і культури, вони вірять у спроможність української групи зберегти свою етнічну ідентичність, бувши рівночасно інтегрованою в багатокультурне канадське суспільство. З другого боку, велика частина тих же студентів женяться чи виходять заміж з членами інших етнічних груп (41 відсоток), тільки 3.1 відсотка голосувало б на українського кандидата при виборах, не зважаючи на його партійну приналежність (дарма, що інші етнічні групи в ЗСА і Канаді своїм ,,етнічним виборчим бльоком'' здобувають вплив і значення в суспільствах). Тільки 15.9 відсотка належало до українських університетських клюбів і не менше 20 відсотка признали себе членами якихнебудь українських організацій. Оце протиріччя між словами і ділами, між побажаннями і готовістю самому особисто прибавити до того, щоб ці побажання стали дійсністю — дуже важлива тема для надуми для батьків і виховників. Чогось у нашому національному і громадянському вихованні бракує.

Галина Дуда, асистент-професор педагогіки Бостонського коледжу і член Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, в своїй ,,Оцінці системи рідних шкіл'' звертає увагу на постійний спадок числа учнів в рідних школах, починаючи з 1960-их років. Щоб знайти причини і успішні засоби протидії, треба критичного самоогляду, основаного на всебічних дослідах. Авторка вказує на низку труднощів для досліду. Перш за все, брак точних даних, а якщо є дані, вони неповні, бо не всі школи вдержують зв'язок з Шкільною Радою при УККА. Нема ніяких даних про учителів, їхній вік, кваліфікації тощо. Потрібно теж досліджування ролі батьків, їхнього економічного, соціяльного стану, їхньої політичної та громадянської активности, освіти, бо від батьків залежить багато якими будуть Рідні Школи. Крім оцінки Рідних Шкіл, на думку авторки, треба збирати порівняльні дані про інші системи українського шкільництва, як школи при наших церквах. Авторка безперечно порушує найбільш важливу і найбільш занедбану ділянку життя українських громад в ЗСА. Збереження себе, як свідомої своєї ідентичности групи, у великій мірі залежить від того, як виховуватиметься наша молодь тепер. Ввесь тягар виховування дітей падає на батьків, що мусять оплачувати ці школи. Українська громада їм мало допомагає. Тимчасом, справа виховання молоді — це справа усієї громади.

Роберт Б. Климаш, голова слов'янського і східньоевропейського відділу Канадського Центру студій фолкльору при Національному Музеї в Отаві, описує малодосліджуваний аспект життя етнічних груп, а саме — їхні фестивалі. Багато дослідників дивляться на них як на комерційні імпрези. Автор вважає, що етнічні фестивалі виявляють специфічне етнічне обличчя кожної групи. На прикладі традиційних і успішних українських фестивалів в Давфині, в Манітобі, він ілюструє ролю їх у збереженні етнічної групи.

Друга частина збірника це ,,Теорії й інтерпретації''. Ці інтерпретації і теорії сперті на вислідах різних дослідів і на спостереженнях самих авторів. З фактами важко спорити, зате з теоріями та інтерпретаціями можна погоджуватися або ні, можна їх частинно принимати, доповняти або відкидати. Кожна стаття цієї частини збірника викликає низку завважень. В цій рецензії, яка вже і так довга, годі їх усіх з'ясовувати. Проте, деякі тут зробимо, бо ці статті варті того.

В американській та канадській суспільностях, не зважаючи на панівний етос рівности, існує на ділі виразне соціяльне зрізничковання і з тим дискримінація, оперта на расових, етнічних, економічно-соціяльних різницях. Етнічний стаж, тобто місце даної етнічної групи в структурі суспільства і свідомості людей, залежний від роду праці, яку виконує більше членів групи, зокрема перших переселенців, від стереотипних уявлень, часто упереджень до групи, темпом вертикальної мобільности і т.п. Всеволод Ісаїв в своїй статті про ,,Етнічний стаж, процес асиміляції і етнічна ідентичність українців в Північній Америці'' вказує на низький початковий стаж українських імігрантів в ЗСА і Канаді і на різниці між двома групами, що зумовило відмінність процесів асиміляції й суспільної мобільности.(В Канаді українські імігранти-рільники поселилися на селах, в ЗСА розсіялися по різних містах і копальнях, в Канаді панівною була ідеологія культурного плюралізму, в ЗСА-,,перетоплюючого казана'' і т.д.). На основі тих різниць проф. Ісаїв робить низку дуже цікавих висновків про процеси асиміляції і перспективи на майбутнє. Він вважає, що українці Канади вийшли з першого етапу мобільности, тобто покинули сільсько-господарську працю і перейшли до другого, тобто включили себе у світ вищекваліфікованих робітничих зайнять, в нижчі бизнесові і бюрові праці. Третім етапом було б, коли б значно зросло число професійних осіб і вищестажевих бюрократичних та комерційних праць і тим самим ціла група здобула б політичну силу і вплив. Українці до такого етапу ще не дійшли, хоч в деяких провінціях їхня мобільність вже зайшла так далеко. Хоч статистики про українців в ЗСА, їхні зайняття і подібне ще нема, автор принимає, що вони також на другому етапі етнічної мобільности. Паралельно з мобільністю йде асиміляція, яка не є одностайним процесом.

(Продовження буде)

З НАШИХ БУДНІВ

Атілла на телевізії

Важко повірити, але це факт: в суботу, 12-го лютого ц. р., о годині 8-ій вечора, я бачив на телевізійній програмі (сітка ч. 13) короля Гунів, Атіллу, званого ,,Бичем Божим'', у власній особі! Як вам напевно відомо з проскрибованої тепер в Україні книги Івана Білика ,,Меч Арея'', згаданий ватажок варварського племени Гунів і неперевершений стратег, це фактично наш прапредок, великий київський князь, Богдан Гатило, що перед ним у 5-му сторіччі нашої ери трясдася вся Европа і покорився могутній тоді Рим!

Як же, спитаєте, така древня історична особа опинилася на американській телевізії в особистому характері?.. Справа в тому, що наш нюйоркський колеґа за фахом, письменник-гуморист Фред Аллен, викликає на своїй програмі духів давнини, велить різним історичним постатям минулого на протязі одної години жити, діяти і думати так, якби вони жили в сучасності. На його програмі виступали вже такі ,,проміненти'', як Клеопатра, Марія Антуанета, президент Теодор Рузвелт, сер Томас Мур, товариш Карло Маркс, не при нас, хрищених, кажучи, та інші. (Розуміється, їх персоніфікують знаменито підібрані й підхарактеризовані актори!)

З українців, так би мовити, і якщо вірити на слово другові Іванові Біликові, — досі ми бачили тільки вищезгаданого князя Богдана Гатила, або Атіллу, в товаристві американської поетеси Емелі Дікенсон, італійського астронома Галілея та особистого приятеля проф. Василя Чапленка, Дарвіна. Прикро сказати, що наш земляк не запрезентував себе з найкращого боку в цій добірній, високоінтелектуальній кумпанії. Він повів себе приблизно так само, як ,,чермен'' Микита Хрущов на пленумі Об'єднаних Націй в Ню Йорку! Про своє національне походження взагалі був слабо поінформований, мабуть ще не мав змоги запізнатися з книжкою Білика ,,Меч Арея''. А коли Фред Аллен спитав його, де знаходилась столиця королівства Гунів, то ця темна махорка відповіла, що десь -там, на Мадярщині, — замість сказати: ,,В Україні''!

Як би там не підходити до фантастичного роману Івана Білика та до його спроб зукраїнізувати Атіллу і зробити з нього ,,Гатила'', то все ж таки щось ми мусіли мати спільне з отими Гунами, якщо, наприклад, ще до Першої світової війни мої земляки з Бібрецького повіту носили довгі опанчі, що називалися — ,,г у н я м и''.

Ікер

Йосафат Іваськів

КВІТИ НА КАМЕНІ

I

,,Квіти на камені'' — під такою назвою минулого року появилася у видавництві ,,Дорога Правди'' нова книжка визначного євангельського поета-письменника Михайла Подворняка. Це вже з черги 14-та книжка цього ж автора, окрім перекладів. Обгортка книжки мистця Мирона Левицького. Постать жінки на обгортці дуже добре відповідає обидвом жінкам, які описані в повісті, а це Олена та Марійка, але постать чоловіка, на мою думку, замолода, як символ Андрія. Ця картина більше відповідає драмі-трагедії ,,Мама і я'', яка мала місце в підсов'єтській Україні, після большевицької революції.

Повість дуже цікаво й різнобарвно написана, вона охоплює понад пів століття часу, в якому зайшли радикальні зміни в усьому світі. Але людина остається завжди та сама зі своїми клопотами, турботами й духовними проблемами та потребами.

Головним героєм повісти є Андрій, звичайний сільський хлопець, який мав природний імпульс до релігійного життя, — а навіть бажав стати монахом.

Але тим часом він попав на євангельське богослужения і замість того, щоб іти в манастир зі своєю чутливою душею, яка так захоплювалася красою природи, він став віруючою людиною по Євангелії.

Звичайно, кожна молода людина має свою романтику любови. Також це пережив і Андрій у своїх юних роках. Це ціла ідилія, яку письменник так уміло відтворив, представляючи Андрія і Марійку, як пастуха й пастушку на лоні прекрасної природи: там же ж і струмочок дзюрчить, латаття і комиш росте, і те все наче шепочеться між собою якоюсь таємничою мовою, там же чудовий спів пташок, цвіркотіння різних цвіркунів, лелекання буслів, кукання зозулі та райкання жаб. І це все собою творить прекрасну музику-симфонію Божої природи.

Те все діялося під блакитним небом Волині, рідної України, куди колись проходили славні козацькі полки гетьмана Богдана Хмельницького.

Тут і пам'ятний камінь, на якому цвітуть пахучі сині квіти(мабуть фіялки). Це той камінь, який був свідком щирої, невинної юначої любови, а також великих і славних історичних подій нашого народу. А тепер той камінь є свідком страшної трагедії українського народу.

З причини убогости, як Андрія так і Марійки, доля не дозволяє, щоб вони побралися. Батьки віддають Марійку за багатого одинака Танаха, якого вона не любила. Це одна головна й характерна риса трагедії багатьох подруж.

А Андрій із тієї розпачі рішив еміґрувати до Канади, що він і вчинив.

Сорок років трудолюбивого Андрієвого життя в Канаді скінчилися і він став заможним пенсіонером. Ціле своє життя в Канаді мріяв про рідну землю України, щоб там доживати своїх старечих років, між своїми старими друзями, у своєму рідному селі, і вмерти на своїй рідній землі.

Але, найперше, він рішив поїхати відвідати свою рідну сестру Олену, яка жила вдовою в рідному селі, з якою він звичайно листувався. Побути в рідному селі, побачити, як його односельчанам живеться, а тоді вже рішати чи вертатися на постійно.

Без жадних перешкод Андрій отримав потрібні папери для подорожі і його довголітні мрії на чужині стали дійсністю. В супроводі своїх синів і молитов пастора та братів його церкви Андрій очутився на вигідному літаку, який поніс його на крилах до Европи. Ось Польща, Варшава, а там далі рідний Київ,столиця ,,суверенної Радянської України''. І ось тут на першому кроці у столиці України Андрій зустрічається із жорстокою дійсністю нахабного окупанта: — ,,То ви, старік, с Канади?'' ,,Так, з Канади, — відповів Андрій''. — ,,А русскій язик знаєте?'' — ,,Розумію, але говорити багато не можу''.

— ,,А пачему ви нє научілісь в Канадє?''

Яка це пригноблююча дійсність зустрічає українського еміґранта на рідній землі. Але Андрій цим не розчаровується, він кладе собі під язик канадську таблетку, для нормалізації свого серця, й потішає себе в думках, що Київ всеж таки український, тут є багато історичних пам'ятників славного минулого України, які він бажає оглянути. І ось він біля пам'ятника Великого Кобзаря, народолюбця, страждальця за народну волю, вірного сина України. Так, його пам'ятникові належиться тут бути. Стоїть Андрій і дивиться на Великого Тараса. А ,,він задумано стояв на своєму п'єдесталі і дивився перед себе в прозору далечінь. Під рукою тримав зложеного плаща і в Андрія було таке враження, що цей пам'ятник, ніби живий, що він відчуває те, що Андрій думає, він знає, що в Андрієвій душі тепер твориться. А в нього в душі якраз те саме, що колись було в Шевченка, — щоб Україна була вільною державою, незалежною від жадного окупанта. Отаке його бажання і таке саме було в Шевченка''.

Шофер таксівки запропонував Андрієві, що він завезе його ще до одного пам'ятника, а це Леніна, але Андрій свідомо зігнорував його, бо що доброго Ленін зробив для України?! Обманув Україну революцією, а його обожателі й поклонники обманюють її аж дотепер.

Андрій також не забув про своїх братів і сестер у Христі, а тут у Києві їх багато, і ось він попадає на одне їхнє богослуження, передає привіти від віруючих із Канади, і тоді він в дійсності почувається, як між своїми рідними, це все ж таки свій народ,помимо чужої окупації, український народ живе й діє, і правдива християнська віра тут є, яку тирани не можуть знищити.

Нарешті він їде поїздом на свою рідну Волинь, до міста Рівного, але і в поїзді відчувається нахабність окупанта, російська мова звучить всюди.

(Продовження буде)

У 60-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Москви — підняла в 1942 році славетна Українська Повстанська Армія під проводом Головного Командира Романа Шухевича-Чупринки. Український народ знов дав їй свою силу і повну підтримку та післав у ряди УПА своїх найкращих синів і дочок.

В 1944 році створено революційний уряд України — Українську Головну Визвольну Раду (УГВР):

— „Український народе!...У боротьбі за волю Української Землі, за власну самостійну державу, Ти віддав мільйонові жертви...Українська Головна Визвольна Рада є найвищим і єдиним керівним органом Українського Народу на час його революційної боротьби...Ставай до боротьби за свою волю і за свою державу. Єднайся у своїй боротьбі, кріпись у своїй вірі!''

Поставлено широкий спільний фронт боротьби поневолених Москвою народів, що пізніше перетворився в Антибольшевицький Бльок Народів (АБН).

І хоча й тоді не втрималась українська самостійна держава, то Україна не зложила зброї. Змінила лише форму, способи і тактику боротьби. В цих нових формах і нових обставинах боротьба йде дальше. Воїни ОУН і УПА напереді. З ними український народ, особливо його молода ґенерація, бореться з московським окупантом всіми доступними способами, у всяких формах, на всіх місцях, на всіх ділянках і відтинках життя. Також і на засланнях і в концтаборах смерти.

60 років триває теперішня боротьба України з большевицькою Москвою, яка докладає всіх зусиль, і то хитрощами, то обманом, то підступом, то насильством і терором і прямим розбоєм, то своїми закордонними висланниками „з циновими ґудзиками'', то культобманом намагається втримати Україну в ярмі.

Але боротьба йде дальше. В Україні стоїть твердий непереможний визвольний фронт, другий твердий український національний визвольний фронт стоїть у всьому світі — ОУН в авангарді. Цих фронтів не зламає жадна ворожа сила! Микола Міхновський, Симон Петлюра, Євген Коновалець, Роман Шухевич-Чупринка, Степан Бандера — полум'яні семафори революції!

Українська Національна Революція ще не закінчена. Остання дата, дата остаточної дефінітивної перемоги над Москвою і здобуття української самостійної держави — ще не поставлена.

Два рази в цьому століттю український народ вставав, рвав кайдани і встановляв свою самостійну державу. Український народ буде рвати московські кайдани третій раз, буде їх рвати доти, аж їх розірве, аж „на оновленій землі врага не буде супостата'', аж знов стане володарем і господарем на своїй власній землі, у своїй власній ні від кого незалежній самостійній соборній державі! А ми маємо цьому допомогти нашою працею, нашими акціями, нашою дією!

Аж сповниться заповіт Шевченка: „В своїй хаті — своя правда і сила і воля!''

Слава Героям Української Національної Революції!

Хай живе, бореться і перемагає Український Визвольний Фронт!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Президія Світового Українського Визвольного Фронту
В 60-му році Української Національної Революції
15-го березня 1977 року.

В Українському Музеї...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кість учасників обмежена до 25 осіб, і тому треба заздалегідь замовити собі місце телефоном. Кликати на число: (212) 228-0110. Старовинні і новочасні писанки, як також традиційна паска будуть показані також в неділю, 27-го березня, на телевізії (НВС-ТВ) в програмі „Ди Сандей Шов'', яка передається у годинах 10.30 до 11.30 вранці. „Ню Йорк Таймс'' у числі з 25-го березня ц. р. помістив п. з. „Український Великдень'' обширну інформацію про Великодню програму Українського Музею, подаючи усі інформації, програми, години, ціни тощо. Програма, як інформують організатори, викликає велике зацікавлення американської і української публіки.

В Москві помер лікар-каґебіст Данеіл Лунц

Москва. — Ройтер інформує на підставі повідомлення в газеті „Вечерная Москва", що минулого тижня (газета не уточнює дати) помер тут Данеіл Р. Лунц, лікар психіятр, який очолював „спеціяльний відділ діягнози" в Сербському Інституті в Москві і був відповідальний за переведення бадань та встановлення діягноз для дисидентів, які кінчалися висилкою до спеціяльних психіятричних заведень КҐБ. Він встановляв „хворобу" також в ген. Петра Григоренка і Владіміра Буковського, який тепер перебуває на Заході. Григоренко, між іншим, пізніше заявляв, що він бачив д-ра Д. Лунца, як він приїжджав до Сербського Інституту в уніформі полковника політичної поліції КҐБ. Повідомлення в московській газеті було поміщене ще 2-го березня ц. р. за підписами колеґ д-ра Д. Лунца і Спілки совєтських неврологів та психіятрів. Дисиденти стверджують, що Лунц мав не більше, як 60 років.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

(Закінчення зі стор. 1-ої)

стратегічну атомову зброю, але фактично зменшити її кількість. Однак, якщо совєтські ватажки не погодяться на цю нову пропозицію Вашінґтону, то Америка готова підписати договір на підставі домовлення попереднього президента Джералда Форда і Леоніда Брежнєва у Владівостоці, а опісля старатиметься довести до додаткового договору відносно зменшення зброї.

Президент заявив, що хоча справа нового договору щодо обмеження атомової зброї буде головною темою переговорів у Москві, то Венс і його делеґація теж заторкнуть такі питання, як потреба скликання Женевської конференції для полагодження конфлікту на Близькому Сході, конечність демілітаризації Індійського океану, усунення чужоземних впливів з Африки, обопільне зменшення числа вояків в Европі, майбутнє припинення всіх нуклеарних випробувань, обмеження продажу зброї різним країнам світу тощо.

Відповідаючи на інші запити, зв'язані із закордонною політикою, президент Картер заявив, що Америка ґотова розпочати переговори із комуністичним В'єтнамом щодо встановлення нормальних зв'язків і навіть може в майбутньому дати В'єтнамові економічну допомогу, але категорично заперечив, що Америка має будь-яке зобов'язання давати В'єтнамові „повоєнне відшкодування", зазначуючи, що ЗСА не мають „жадного довгу" перед В'єтнамом, бо Америка ввійшла у в'єтнамську війну, щоб допомогти Південному В'єтнамові зберегти свою незалежність, а не щоб здобути для ЗСА територію чи накинути свою волю в'єтнамцям. Президент сказав, що вітає пропозицію Ганою розпочати безпосередні переговори у Парижі і то „без жадних передумов", як рівнож заявив, що недавня поїздка американської делеґації до В'єтнаму в справі одержання інформацій про „пропалих без вісти" американських вояків „була успішна", але зазначив, що його уряд не припинить своїх старань одержати інформації про всіх „пропалих без вісти", тобто, про близько 2,500 вояків.

Президент Картер також заявив, що ЗСА не мають зобов'язання допомагати африканській державі Заїрові оборонятися проти нападу катанґських партизанів, які розпочали інвазію з території сусідньої Анголі, але додав, що Америка допомагає приязному Заходові Заїрові постачанням різних невійськових припасів. Президент, вказуючи, що досі немає доказів, що катанґців ведуть кубинські чи анґольські старшини, висловив надію, що конфлікт в Заїрі незабаром буде припинений під натиском міжнародної спільноти.

Відносно внутрішніх американських справ, Президент заявив, що його уряд продовжуватиме боротьбу проти безробіття та інфляції, і тісно співпрацюватиме з стейтовими та міськими урядами для поборювання „зорганізованої злочинности".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

У справі міжорганізаційних жіночих комітетів

Мгр Дора Рак у своїй добре обґрунтованій статті „В продовженні Міжнародного Року Жінки'' у „Свободі'' з 4 березня 1977р. дала перегляд акції спеціяльного Комітету для відзначення Міжнародного Року Жінки в ЗСА. Схарактеризувавши його засяг праці і прямування, вона порушила потребу участи українського жіноцтва у тому рухові. З того, як вона насвітлила цю нагоду і подала її перспективи, то справді треба використати це всім нашим жіночим організаціям.

Та в статті завважуємо одне поважне пропущення: рекомендуючи творити для такої акції міжорганізаційні комітети в наших більших осередках з огляду на те, що акція тепер проходить у поодиноких стейтах, а щойно в листопаді ц.р. буде завершена краєвим з'їздом, — мгр Дора Рак подала, що такі комітети повинні творити — Союз Українок Америки, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Український Золотий Хрест, а також релігійні товариства. Натомість забула вона згадати ще одну велику жіночу організацію, а саме — Об'єднання Жінок ОЧСУ. А це Об'єднання, що відзначує в цьому році своє 10-ліття, дало вже не раз приклад уваги і чуйности в різних політичних акціях нашої спільноти. Вірю, що це пропущення сталося через недогляд, а не з якимнебудь наміром.

А втім такі міжорганізаційні жіночі комітети існують уже в наших більших осередках і їх не треба щойно тепер творити. Є такий постійний комітет у Чікаго і Детройті, а для влаштування Свята Жінки-Героїні кожнорічно творяться комітети у Філядельфії, Клівленді і Рочестері. А в них беруть видатну участь Відділи ОЖ ОЧСУ у співпраці з іншими жіночими організаціями. Отже й тепер напевне зацікавляться спільно з іншими цим новим завданням.

Л.Бурачинська

xx

У доповненні до статті „В Продовженні Міжнародного Року Жінки'', в „Свободі'', 4 березня 1977:

На стороні шостій, в четвертій колюмні в списку організацій, що мали входити до Комітету Об'єднаних Організацій стейту Ню Джерзі, пропущено — Об'єднання Жінок ОЧСУ (ОЖ ОЧСУ).

За неувагу перепрошую.

Дора Рак

Роман Конотопський...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Головною темою зборів було шукання доріг та засобів для збільшення організаційних осягів Окружного Комітету у Боффало, бо осяги в 1976 році не були надто успішними. У своєму звіті голова Конотопський закликав починати організаційну працю негайно та не проволікати її на пізніше. Він говорив про конечність відвідування Відділів Округи та відбування зборів, на яких повинні б бути всі відділові урядовці. Він обстоював думку, щоб союзові округи мали певні права та обов'язки.

П-і Душник погратулювала п-і Марії Гнатик, секретарці 304 Відділу, за приєднання 15 нових членів в 1976 р., Іванові Гаврилюкові з Від. 360 за 8 нових членів та п-і Марії Гаравус з 127 Від. за 5 нових членів.

У своїй промові п-і Душник вказала на ряд можливостей для здобування нових членів, підкреслюючи конечну потребу росту та збільшення організацій. Вона коротко з'ясувала досягнення та вклад УНСоюзу, Головний Уряд якого, як і урядовці Відділів складаються з багатьох суспільно-громадських діячів. Вона також проголосила нові передконвенційні нагороди для організаторів — бронзові, срібні і золоті медалі за зорганізування 25, 50 і 100 нових членів, які будуть роздані під час Конвенції УНСоюзу в 1978 р. в Піттсбурзі, Па.

З черги п. Оріховський вияснив вартість та значення життєвого забезпечення, на яке немає спадкового податку; про потребу родинного бюджету, який передбачав би видатки на забезпечення; конечність роблення завіщань; роди забезпечення для певних категорій забезпечених членів і т. п. Він закликав тих, що хотіли б бути делеґатами на конвенцію, починати організувати членів.

Після звітів секретаря Округи І. Гаврилюка та касира М. Гаравус, на пропозицію п-і М. Гнатик в імені Контрольної Комісії уділено абсолюторію уступаючій Управі.

До нової Управи Округи обрано таких членів: Роман Конотопський — голова; проф. Олександер Бережницький — заступник голови; Іван Гаврилюк — секретар; п-і Марія Гаравус — касир; Іван Дроздовський — організаційний референт та член екзекутиви. Контрольна Комісія: п-і Марія Дікей, п-і Марія Гнатик та п-і Софія Безушко.

В дискусії, в якій піднесено ряд важливих справ, забирали голос пп. Лехман, Гарасим, Дзюба, Ганущак, Коман і Завіський та пані Сидорович і Безушко. Дискусію проловжувано під час перекуски, яку приготовили пані Гнатик і Гаравус.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Клівленд у поклоні Блаженнішому Патріярхові Йосифові

Д-р Володимир Пушкар виголошує святочну доповідь на святкуваннях 85-ліття Блаженнішого Патріярха Йосифа в Клівленді, 27-го лютого 1977. Світлив: Іван Зварич

Клівленд, Огайо (смб) — У 85-річчя від дня народження Блаженнішого Патріярха Йосифа, Святу Літургію в намірені Їх Блаженства, відправили у неділю, 20-го лютого ц.р. в церкві Святої Покрови, о. Іван Кротець і гості з Торонта, о.крил. Іван Сиротинський, який виголосив теж відповідну до хвилини проповідь, та о. крил. Богдан Остапович. Черговоі неділі, 27-го лютого, відбулись, тут у залі новоздвигненого Святопокровського Осередку, святкування 85-літнього Ювілею Патріярха Помісної УКЦеркви.

Програму святкувань розпочав молитвою „отче наш" хор церкви Святої Покрови, під управою Зеновії Панчишин. Група молоді виголосила збірну рецитацію вірша А.Мирянeнка „новітньому Мойсеєві", а дітвора, зодягнена в народну ношу, склала китиці квітів у стіп портрету Патріярха.

У вступному слові ред. Роман Данилевич відмітив, що в час святкування благословенного Ювілею нашого Патріярха, у нас, за словами поета, немов справді радість із смутком обнялися, бо в цих днях клівлендська громада переживає біль по втраті прикладного священика й громадянина, настоятеля Святопокровської церкви, св.п.о. крил. Миколи Павлишина. Цей Ювілей Блаженнішого Патріярха черговий раз пригадує нам світлі моменти росту й розвою нашої Помісної Церкви, не зважаючи на всі трудноші й перепони, а батьківську опіку нашого дорогого Ювілята особливо відчуваємо у важких хвилинах нашого життя. Представляючи численно зібраній публіці гостя з Філядельфії, д-ра Володимира. Пушкара, ред.Р. Данилевич запросив його до слова, як головного доповідача.

Пройшовши важливіші події з життя Блаженнішого Патріярха і висвітливши головні етапи його архипастирської діяльности на рідних землях, на ворожому засланні і у Римі, доповідач цікаво і вдумливо зобразив постать Голови Помісної УКЦеркви на тлі бурхливої сучасности. Почавши з моменту потайної хіротонії Кир Йосифа, що її він прийняв із рук Слуги Божого Андрея, в грудні 1939 року у Львові, почерез довгий, тернистий шлях ісповідництва, що простягався з холодної й грізної півночі, аж до соняшного Вічного Міста, де він продовжує повен надлюдських зусиль змаг за життя своєї Церкви. Немов на фільмовій стрічці, чергувались картини перед очима слухачів цієї глибокої змістом,позначеної новими думками й спостереженнями, доповіді.

В дальшому ході програми, відчитано текст привітальної телеграми, що її від цього форуму переслано Блаженнішому Патріярхові в Римі. Слідувала „молитва за Патріярха", що її виконав хор церкви Святої Покрови.

На закінчення, д-р Мирослав Мичковський, другий головний радний Святопокровської парафії, відчитав листа від Блаженнішого Патріярха, яким він назначує о.Івана А.Кротця парохом церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Клівленді, що присутні прийняли з виявом вдячности й помітного піднесення. Програму закінчено відспіванням „многоліттвія" і гимном „Боже Великий".

Будуємо новий український храм Божий

Коли на наших рідних землях лютує ворог, коли московський окупант винищує наш народ, старається видерти із сердець наших братів і сестер почуття національної й релігійної окремішности і віру в правдивого Бога, нищить і збещещує храми Божі, ми, в 200-річчя незалежности Америки і 100-річчя нашого поселення на землі Вашінгтона, почали велике діло — будову нового храму Божого св. Юрія Переможця у Ню Йорку.

Будова Божого храму в метрополії світу — це наявний доказ нашої життєздатности, це наша найкраща відповідь ворогові, який йде на розбиття нашої громади, нашого народу.

Від довгих літ відчувалося брак відповідної, репрезентативної української святині в центрі українського життя в Ню Йорку. Наша дотеперішня церковця, аж ніяк, не могла задовольнити ні наших релігійних, ні національних, ні культурно - естетичних потреб нашої громади, хоча як дорогою вона була й залишилась для всіх тих, що в ній заносили свої перші молитви подяки, вступивши на вільну землю Вашінгтона. Тому від довгих літ було мрією багатьох наших людей збудувати на її місці новий репрезентативний Божий храм в Ню Йорку, тут в Мангеттені, де концентрується життя всієї Америки, і де концентрується також життя нашої української громади.

Бож Ню Йорк — Мангеттен — це осідок многих світового маштабу установ та репрезентацій усіх народів світу, а зокрема осідок Об'єднаних Націй. Сюди заходять сотки тисяч туристів кожного дня. Тут і звернені очі на нас. Ню Йорк — Мангеттен — це рівнож центр нашого українського життя, осідок багатьох наших центральних і льокальних установ і організацій. Тут у Мангеттені — наша найбільша цілоденна школа св. Юра та Академія св. Юра в імпозантному будинку, що наша громада здвигнула кілька літ тому коштом коло 3,000,000.00 дол., щоб дати можливість виховувати нашу молодь в українському дусі з відповідним знанням української мови, так потрібним для студій українознавства у Гарварді чи інших університетах. Тут в Мангеттені — хоч уже численні родини переселилися кудиінде, все таки наше найбільше скупчення. Тут, на Нюйоркському Давнтавні — наші крамниці й підприємства. Тут все ще коло 200 домів є власністю українців.

Вже в часі, коли парохом і ігуменом у Ню Йорку був о. д-р Ю. Катрій, після закінчення будови Школи св. Юра та Академії св. Юра, офіційно порішено приступити до будови нового храму св. Юра в Ню Йорку.

Та в дійсності до реалізації пляну будови нової церкви приступлено фактично з хвилиною, коли парохом і ігуменом при церкві св. Юра став о. д-р Володимир Гавліч, що за свою ціль побуту в Ню Йорку поставив справу будови нового храму св. Юра й тій справі віддався всеціло з повною енергією й завзяттям. Нашому о. ігуменові й парохові д-рові Гавлічеві в першій мірі мусимо завдячувати те, що переборено всякі перепони й перешкоди зі сторони чужих і своїх, що успішно закінчено довгі судові сприпроцеси, які не раз виглядали навіть безвиглядними, та здобуто такий фонд на будову нової церкви св. Юра, що вкінці з початком квітня 1976 р. розпочато будову. Вкінці мрія мати новий, відповідний, репрезентативний храм св. Юра в Ню Йорку стає дійсністю.

Над зреалізуванням пляну побудови нового храму св. Юра, крім оо. духовних, які сьогодні мають у своїй адміністрації й духовній опіці св. Юра, а зокрема о. ігумена й пароха д-ра Володимира Гавліча, та його незвичайно працьовитих і відданих справі оо. сотрудників, а саме о. Лаврентія Лавренюка й о. Христофора Войтини, працює окремий Комітет Будови Нової Церкви св. Юра. Цей Комітет побудований на широкій загально - громадській базі ухвалою збору представників релігійно - церковних та громадських організацій, що відбувся в дні 20-го грудня 1975 р., та ухвалою загального збору парохіян церкви св. Юра в Ню Йорку, що відбувся в дні 3-го січня 1976 року. Бож будова нового храму св. Юра — це діло всієї громади.

В склад того Комітету входять представники усіх тих церковно - релігійних та громадських організацій, що виявили своє заціикавлення справою будови нового Божого храму. Цей Комітет обіймає крім президії, секретаріяту та правного дорадника, ряд ділових комісій, а саме — фінансову, господарчу, мистецько - імпрезову, інформації, придбання фондів та Контрольну комісію. Треба з признанням сказати, що багато членів Комітету Будови в тій чи іншій комісії виказали подивугідну працю, не жаліючи ні часу, ні труду для справи побудови нового Божого храму. На окрему увагу заслуговують члени Фінансової та Господарчої комісії.

Ціллю Комітету є викінчити будову нового храму св. Юра за готівку, без затягнення морґеджової позики, що потягла б за собою високі відсотки. І ми віримо, що так буде.

Дотеперішні списки жертводавців виказують навіть подивугідну жертвенність численних із наших громадян, які пожертвували навіть дуже великі суми в порівнянні до їхнього фінансового стану. Їхня жертвенність напевно буде поштовхом і для інших, що досі пожертвували мінімальні суми, або й нічого. Із задоволенням треба ствердити, що впливи до фонду досі поважно переступили суму 2.000.000.00 дол. Ця безприкладна жертвенність виказує, що народ хоче вкінці бачити в Ню Йорку новий храм св. Юрія Переможця, що його будуємо на славу Всемогучого Бога та на добро нашої Української Помісної Церкви й нашого народу!

Комітет Будови Нової Церкви св. Юра в Ню Йорку почувається до милого обов'язку подякувати цією дорогою усім тим, що склали свої пожертви, дали свій труд і співпрацю — і вірить, що при Божій допомозі й нашої громади спільними силами завершимо велике діло — збудуємо новий храм св. Юрія в Ню Йорку, який стане заборолом для збереження нашого молодого покоління і нашої Церкви й нашого народу.

Хай же не буде ніодної людини українського роду, що не причинилась би до викінчення великого діла!

Р. Гуглевич

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ПИСАНКИ І ПАСКА НА ТЕЛЕБАЧЕННІ

Ню Йорк. — Українські писанки і великодня паска будуть включені в короткий монтаж, що його передаватиме телевізійна станція еНБіСі (канал ч. 4 в Ню Йорку) в неділю, 27-го березня, під час програми „Сандей шов" від год. 10.30 до 11.30 вранці. На бажання керівників програми, писанка і паска були доставлені їм Українським Музеєм СУА, який якраз тепер має виставку писанок і великодніх пасок та бабок.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Увага! Члени 162-го Відділу УНС у Філядельфії!

Обов'язки секретаря 162-го Відділу перебрав новий секретар п. ДМИТРО ФЕДОРІЙЧУК. Просимо всіх Членів звертатися у справах членства і забезпечення до нового секретаря на адресу:

MR. DMYTRO FEDORIJCZUK
4347 N. 8th Street, Philadelphia, Pa. 19140
Тел. після 5-ої по пол. на ч. GL 7-3483

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначила окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 4.00
1 цаль через 2 шпальти	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

до 2-го квітня 1977 року

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"Svoboda"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

ТАРЗАН, Ч.7726. Порожня в'язниця

Над східнім муром форту Момбік починає роз'яснюватися нічне небо...

Починають поволі рухатися постаті...
Тоді ці постаті раптом

метушаться, коли світанок виявляє, що в'язниця порожня...